Lietas arhīva Nr. CA-1249-19/32
ECLI:LV:RAT:2019:0705.C29550917.11.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2019. gada 5. jūlijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inese Strelča,
tiesnese Mairita Šķendere,
tiesnesis Agnese Veita,
ar tiesas sēžu sekretāri Amandu Adamoviču,
piedaloties prasītāja pārstāvei zvērināta advokāta palīdzei Marijai Berdovai,
atbildētājam /pers. F/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu akciju sabiedrības „Gaso" prasībā pret /pers. G/ un /pers. F/ par parāda piedziņu sakarā ar akciju sabiedrības „Gaso" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 7. decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017. gada 21. novembrī akciju sabiedrība „Latvijas Gāze" iesniedza tiesā prasību pret /pers. G/ par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2007. gada 5. septembrī prasītāja noslēdza ar atbildētāju /pers. G/ līgumu par gāzes piegādi (turpmāk - Līgums) nekustamajam īpašumam /adrese/ (turpmāk - īpašums).

2015. gada 2. novembrī prasītājas darbinieks ieradās īpašumā, lai pārbaudes veikšanai nomainītu tur uzstādīto gāzes skaitītāju Premagas BK-G4 Nr. 1172797-026-00-I (turpmāk - Mēraparāts) un veiktu tā plombas Nr. 5047008 pārbaudi. Demontētais Mēraparāts tika ielikts drošības maisā Nr. 1860444, kas tika aizlīmēts. Mēraparāta vietā tika uzstādīts gāzes skaitītājs BK-G4M Nr. 00452690. Šādos apstākļos atbildētāja /pers. G/ klātbūtnē tika sagatavots akts, kuru atbildētājs parakstīja.

Demontēto Mēraparātu prasītāja nodeva tiesu ekspertam Aivim Ivaško (sertifikāta Nr. 1327030068) ekspertīzes veikšanai. 2015. gada 12. novembrī tiesu eksperts Aivis Ivaško veica demontētā Mēraparāta ekspertīzi un secināja, ka uz eksperta rīcībā nodotā Mēraparāta konstatētas pēdas, kas ļauj izdarīt secinājumu, ka ir veiktas mērķtiecīgas darbības iejaukties skaitīšanas ierīces darbībā, kā arī uz akciju sabiedrības „Latvijas Gāze" plombas ar Nr. 5047008, kas izņemta ar gāzes skaitītāju, ir pēdas, kas liecina par mērķtiecīgām darbībām iejaukties plombas mehānismā.

2015. gada 17. decembrī prasītājs nosūtīja atbildētājam /pers. G/ pretenziju par izlietotās dabasgāzes un kompensācijas samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, aicinot līdz 2016. gada 8. janvārim norēķināties par izlietoto dabasgāzi, un samaksāt normatīvajos aktos noteikto kompensāciju, kā arī atlīdzināt Mēraparāta nomaiņas izdevumus. Atbildētājs nereaģēja ne uz šo pretenziju, ne uz atkārtoto 2016. gada 28. novembra pretenziju.

Dabasgāzes piegādi un lietošanu laikā, kad tika konstatēts pārkāpums, noteica Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumi Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi).

Prasītāja atsaucoties uz Noteikumu 36.2., 21., 56., 87., 59., 58. punktu, norāda, ka saskaņā ar izlietotās gāzes aprēķinu par laika periodu no 2013. gada 3. novembra līdz 2015. gada 2. novembrim atbildētājam ir pienākums samaksāt par patērēto dabasgāzi 4 368,78 EUR un kompensāciju 11 013,35 EUR, kopā 15 382,09 EUR.

Atbilstoši Noteikumu 90.2. punktam atbildētājam ir pienākums atlīdzināt īpašumā uzstādītā jaunā skaitītāja vērtību 44,21 EUR, kā arī uzstādīšanas un Mēraparāta demontāžas izdevumus 33,87 EUR.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. G/ prasītājas labā 15 460,17 EUR, noteikt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei, kā arī piedzīt tiesāšanās izdevumus, kuru apmērs tiks precizēts līdz lietas izskatīšanas pēc būtības pabeigšanai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1635., 1653., 1775. pantu, Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra Noteikumu Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 21., 34., 36.2., 65., 87. punktu.

[2] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 25. maija lēmumu prasītāja tika aizstāta ar tās tiesību un saistību pārņēmēju akciju sabiedrību „Gaso".

[3] 2018. gada 12. jūnijā akciju sabiedrība „Gaso" iesniedza tiesā prasības grozījumus, kuros norādīts, ka, uzturot sākotnējo prasību pret atbildētāju /pers. G/, prasība tiek celta arī pret /pers. F/.

Grozījumos norādīts, ka saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatas nodaļas datiem, 2008. gada 17. jūlijā atbildētājam /pers. F/ nostiprinātās īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, pamatojoties uz 2008. gada 19. jūnija pirkuma līgumu.

2007. gada 5. septembrī starp prasītāju kā dabasgāzes piegādātāju un atbildētāju /pers. G/ kā dabasgāzes lietotāju tika noslēgts dabasgāzes piegādes līgums mājsaimniecības lietotājiem, kura 4.4. punktā atrunāts, ka lietotājs apņemas atlīdzināt piegādātājam zaudējumus, kas tam radušies lietotāja vai tā ģimenes locekļu, vai citu personu, kas dzīvo kopā ar lietotāju, prettiesiskās rīcības rezultātā.

Savukārt Līguma 6.2. punktā norādīts, ka, mainoties lietotāja īpašuma tiesībām uz gazificēto objektu, lietotājs ir atbildīgs par saņemtās gāzes apmaksu līdz līguma izbeigšanai, kā arī citu Līgumā noteikto saistību izpildi. Līgums ar atbildētāju /pers. G/ joprojām ir spēkā un nav ticis izbeigts.

Atbildētāja/pers. G/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, izbeidzās jau 2008. gada 17. jūlijā, aktu par skaitītāja maiņu 2015. gada 2. novembrī parakstīja atbildētājs /pers. G/ nevis nekustamā īpašuma likumīgais īpašnieks – atbildētājs /pers. F/. Šādos apstākļos, ir pamats uzskatīt, ka nekustamā īpašuma dabasgāzes lietotājs turpina būt atbildētājs /pers. G/.

Papildus Noteikumu punktiem, uz kuriem prasītāja atsaucas prasībā, akciju sabiedrība „Gaso" atsaucas arī uz Noteikumu 34. punktu, kurā noteikts, ka ēkas (būves) īpašnieks (konkrētajā gadījumā – atbildētājs /pers. F/) ir atbildīgs par attiecīgajā ēkā (būvē) esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību. Lietotājs (konkrētajā gadījumā – atbildētājs /pers. G/) ir atbildīgs par savā īpašumā vai lietošanā esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību.

Savukārt Noteikumu 76. punktā paredzēts, ka, ja mājsaimniecības lietotājs ir gazificētā objekta īrnieks, par šo noteikumu 36. punktā minēto prasību ievērošanu ir atbildīgs gan lietotājs, gan objekta īpašnieks. Noteikumu 72. punkts noteic, ka mājsaimniecības lietotājs un gazificētā objekta īpašnieks ievēro šo noteikumu prasības, ciktāl šajos noteikumos nav noteikts citādi. Līdz ar to Noteikumu pārkāpumu gadījumā gan atbildētājam /pers. G/ kā dabasgāzes lietotājam, gan atbildētājam /pers. F/ kā nekustamā īpašuma īpašniekam iestājās solidārā atbildība.

Saskaņā ar Civillikuma 1., 1587., 1775., 1779., 1670., 1672., 1683. pantu, Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumu Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 21., 34., 36.2., 65., 72., 76., 87. punktu, akciju sabiedrība „Gaso" lūdz tiesu piedzīt solidāri no /pers. G/ un /pers. F/ akciju sabiedrības „Gaso" labā 15 460,17 EUR, noteikt akciju sabiedrības „Gaso" tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā par laiku līdz sprieduma izpildei, kā arī piedzīt solidāri no atbildētājiem tiesāšanās izdevumus, kuru apmērs tiks precizēts līdz lietas izskatīšanas pēc būtības pabeigšanai.

[4] Atbildētājs/pers. F/ 2018. gada 11. jūlijā iesniedza tiesai paskaidrojumus par prasības pieteikuma grozījumiem, kuros norāda, ka prasību neatzīst pilnībā un lūdz to noraidīt. Paskaidrots, ka no 2006. gada viņš dzīvo /adrese B/ un regulāri veic maksājumus akciju sabiedrībai „Latvijas gāze".

Atbildētājs atsaucoties uz Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumu Nr. 455 „Kārtība, kādā tiek veikta mērīšanas līdzekļu tipa apstiprināšana, pirmreizējā verificēšana un tirgus uzraudzība" 15. punktu un Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 624 „Noteikumi par mērīšanas līdzekļu metroloģiskās kontroles kārtību un pirmreizējās verificēšanas atzīmēm" 16. punktu norāda, ka fakts, ka akciju sabiedrība „Latvijas gāze" mainīja gāzes skaitītāju 2015. gada novembrī, nozīmē, ka šis Eiropas Ekonomiskās kopienas valstī - Slovākijā ražotais gāzes skaitītājs tika uzstādīts pirms 10 gadiem, t.i. 2005. gadā, kad atbildētājs /pers. F/ vēl nebija dzīvokļa īpašnieks. Turklāt, ja atbildētājs /pers. F/ būtu pārdevis dzīvokli pirms 2015. gada novembra, kad noskaidrojās, ka gāzes skaitītāja plomba sabojāta, vainīgs būtu jaunais dzīvokļa īpašnieks, tas ir pēdējais dzīvokļa īpašnieks. Atbildētājs/pers. F/ uzskata, ka šajā gadījumā prasītājai vispirms vajadzēja ierosināt krimināllietu un noskaidrot vainīgo personu (*lietas 91.-93. lapa*).

[5] Akciju sabiedrība „Gaso" 2018. gada 1. augustā iesniedza tiesai atsauksmi par atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumiem, kurā norāda, ka atbilstoši Noteikumiem un Līgumam par skaitītāja un plombu saglabāšanu ir atbildīgs gāzes lietotājs un nekustamā īpašuma īpašnieks. Konstatējot, ka gāzes skaitītāja (vai plombas) tīšu bojājumu rezultātā atbildētājiem ir tikusi radīta iespēja gāzi lietot bez maksas (proti, nav nepieciešams noteikt, ka tika samazināts gāzes patēriņa lielums), atbilstoši Līgumam un Noteikumiem, tas ir pietiekams pamats, lai prasītāja vērstos ar pretenziju pret atbildētājiem.

Tiesu eksperta secinājums, ka uz eksperta rīcībā nodotā gāzes skaitītāja konstatētas pēdas, kas ļauj izdarīt secinājumu, ka ir veiktas mērķtiecīgas darbības, iejaucoties skaitīšanas ierīces darbībā, ir pietiekams pierādījums tam, ka tika sabojāts prasītājas kā dabasgāzes piegādātāja uzstādītais gāzes skaitītājs, ko nevar uzskatīt par nejaušu bojājumu.

Atbildot uz atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumos norādīto par plombas sabojāšanas laiku, norāda, ka neviens normatīvais akts neuzliek par pienākumu prasītājai noskaidrot precīzu laiku, kad gāzes skaitītājs vai plomba tikusi bojāta. Šo informāciju nav iespējams noskaidrot, arī veicot gāzes skaitītāja plombu ekspertīzi.

Prasība ir celta pret abiem atbildētājiem, jo atbildētāji bija gāzes lietotājs un nekustamā īpašuma īpašnieks laikā, kad tika atklātas veiktās manipulācijas.

Atbildētāji ir solidāri atbildīgi par to, ka nenodrošināja gāzes skaitītāja (plombas) saglabāšanu un pieļāva ar skaitītāju veiktās manipulācijas, tādējādi radot sev iespēju dabasgāzi patērēt bez maksas, jo ar skaitītāju netika uzskaitīta visa patērētā dabasgāze (*lietas 99.-100. lapa*).

[6] 2018. gada 14. augustā tiesā saņemta atbildētāja /pers. F/ atsauksme uz akciju sabiedrības „Gaso" atsauksmi, kurā norādīts, ka prasītāja iesniedza prasību sakarā ar skaitītāja plombas bojājumu. Gāzes skaitītājs ir iekļauts patērētās gāzes uzskaites sistēmā, kas nav daļa no gāzes apgādes sistēmas. Gāzes apgādes sistēma nav bojāta un darbojas normāli. Līdz ar to atbildētājs /pers. F/ nav atbildīgs saskaņā ar Noteikumu 34. punktu.

Prasītāja pastāv uz atbildētāja /pers. F/ kā dzīvokļa īpašnieka solidāro atbildību par plombu saglabāšanu (Noteikumu 36.2. apakšpunkts), kurā atrunāti gāzes sistēmas lietotāja pienākumi. Atbildētājs/pers. F/ nav dzīvokļa gāzes sistēmas lietotājs, atbildētājam /pers. F/ nav noslēgts līgums ar prasītāju par gāzes lietošanu /adrese/.

Atbildētāja/pers. F/ kā dzīvokļa īpašnieka atbildība varētu būt saskaņā ar Noteikumu 76. punktu, kas noteic, ka, ja mājsaimniecības lietotājs ir gazificētā objekta īrnieks, par šo noteikumu 36. punktā minēto prasību ievērošanu ir atbildīgs gan lietotājs, gan objekta īpašnieks. Šajā punktā tiek izmantotas divas definīcijas: „mājsaimniecības lietotājs" un „gazificētā objekta īrnieks". Turklāt, tā kā tas ir noformulēts, tiek paredzēts, ka mājsaimniecības lietotājs var arī nebūt gazificētās iekārtas īrnieks.

Atbildētājs/pers. G/ dzīvo atbildētāja /pers. F/ dzīvoklī kā dzīvokļa lietotājs bez īres līguma un bez jebkādas samaksas atbildētājam /pers. F/. Tā kā atbildētājs /pers. G/ kā dzīvokļa /adrese/, lietotājs nav šī dzīvokļa īrnieks, līdz ar to atsaukšanās uz Noteikumu 76. punktu ir nepamatota. Līdz ar to atbildētājam /pers. F/ kā dzīvokļa īpašniekam, nav atbildības par Noteikumu 36. punktā minēto prasību ievērošanu.

Atbildētājs uzskata, ka prasītāja ir pielietojusi kļūdainu, lētu skaitītāja plombēšanas tehnoloģiju, tās rezultātā ir radies strīds. Skaitītāja plombēšanas tehnoloģijai jābūt tādai, lai patērētājs, pērkot dzīvokli, uzreiz varētu vizuāli saprast, vai gāzes skaitītāja plomba ir/nav sabojāta un informētu par to prasītāju.

Ievērojot minēto, /pers. F/ uzskata, ka Noteikumu pārkāpumu gadījumā viņam kā nekustamā īpašuma īpašniekam neiestājās solidārā atbildība ar atbildētāju /pers. G/.

[7] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 7. decembra spriedumu prasība apmierināta daļēji, piedzenot no /pers. G/ akciju sabiedrības „Gaso" labā zaudējumus 15 460,17 EUR, valsts nodevu 786,38 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 1 425 EUR, kopā tiesāšanās izdevumus 2 216,65 EUR. Atzītas akciju sabiedrības „Gaso", tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos procentus 6 % (seši procenti) no simta gadā par piespriesto, bet nesamaksāto zaudējumu summu. Noraidīta akciju sabiedrības „Gaso" prasība par zaudējumu 15 460,17 EUR solidāru piedziņu daļā pret /pers. F/.

Pirmās instances tiesas spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[7.1] 2007. gada 5. septembrī starp prasītāju kā piegādātāju un atbildētāju /pers. G/ kā lietotāju noslēgts Dabasgāzes piegādes līgums mājsaimniecības lietotājiem Nr. 70-3417829 saskaņā ar kuru piegādātājs piegādā un pārdod dabasgāzi objektā /adrese/, bet atbildētājs /pers. G/ saņem gāzi, samaksā par to un izlieto to mājsaimniecības vajadzībām.

Tādējādi starp prasītāju un atbildētāju /pers. G/ ir tiesīgi noslēgts Līgums un tiesai nav pamata apšaubīt, ka Līgums nav ticis izbeigts un joprojām ir spēkā, jo pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti.

Līguma 2.1.2. punktā noteikts lietotāja pienākums maksāt par gāzi atbilstoši Latvijas Republikas tiesību un normatīvajos aktos noteiktajiem tarifiem, nodokļiem un citiem maksājumiem, kādi ir spēkā gāzes piegādes brīdī. Maksājumus veikt atbilstoši piegādātāja apstiprinātajiem metodiskajiem noteikumiem tarifu piemērošanai. Līguma 2.1.5. punktā noteikts lietotāja pienākums nodrošināt piegādātāja uzstādītā skaitītāja un plombu saglabāšanu (plombas drīkst noņemt tikai piegādātājs).

Līguma 4.4. punktā atrunāts, ka lietotājs apņemas atlīdzināt piegādātājam zaudējumus, kas tam radušies lietotāja vai tā ģimenes locekļu, vai citu personu, kas dzīvo kopā ar lietotāju, prettiesiskās rīcības rezultātā.

Savukārt saskaņā ar Līguma 6.2. punktu, mainoties lietotāja īpašuma tiesībām uz gazificēto objektu, lietotājs ir atbildīgs par saņemtās gāzes

apmaksu līdz līguma izbeigšanai, kā arī citu Līgumā noteikto saistību izpildi.

Līguma 4.1. punkts noteic, ka, ja piegādātājs konstatē tīšus skaitītāja bojājumus, ir bojātas, viltotas vai norautas skaitītāja vai gāzesvadu plombas [..], kuru dēļ samazināts gāzes patēriņa lielums vai radīta iespēja lietot gāzi bez maksas, piegādātājs pārtrauc gāzes padevi un saskaņā ar norēķinu kārtībā noteiktajām gāzes diferencētajām patēriņa normām, aprēķina lietotāja nelikumīgi izlietotās gāzes daudzumu par laika periodu no pēdējās piegādātāja izdarītās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas līdz gāzes padeves pārtraukšanai. Lietotājs apņemas apmaksāt aprēķina ceļā noteikto gāzes daudzumu un līgumsodu par pārkāpumu. Līgumsods tiek aprēķināts reizinot gāzes daudzumu ar gāzes tirdzniecības gala tarifu, divkāršā apmērā.

No Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs A/izdrukas konstatējams, ka Līguma noslēgšanas brīdī atbildētājs /pers. G/ bija dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašnieks. Viņa īpašuma tiesības reģistrētas zemesgrāmatā 2007. gada 14. aprīlī, pamatojoties uz 2007. gada 4. aprīļa pirkuma līgumu. Savukārt 2008. gada 17. jūlijā zemesgrāmatā kā minētā dzīvokļa īpašuma īpašnieks reģistrēts atbildētājs /pers. F/, pamatojoties uz 2008. gada 19. jūnija pirkuma līgumu.

No lietas materiālos esošā 2001. gada 10. septembra akta par gāzes skaitītāja nomaiņu vai demontāžu izriet, ka dzīvoklī /adrese/, uzlikts gāzes skaitītājs G4 BK Nr. 1172797, plomba Nr. 5047008, skaitītājs jauns, rādījums 00000.

No prasības pieteikumā norādītā un 2015. gada 2. novembra akta par skaitītāja maiņu izriet, ka minētajā datumā prasītāja darbinieks ir ieradies dzīvoklī /adrese/, lai pārbaudes veikšanai nomainītu tur uzstādīto gāzes skaitītāju. Aktā fiksēts, ka noņemts skaitītājs G4-BK Nr. 1172797, plomba Nr. 5047008, noņemtais skaitītājs ielikts drošības maisā Nr. 0058906. Fiksēts skaitītāja rādījums 24173. Noņemtā skaitītāja vietā uzstādīts jauns skaitītājs. No akta arī konstatējams, ka akts ir sastādīts atbildētāja /pers. G/ klātbūtnē un atbildētājs to ir parakstījis.

Tas apstāklis, ka aktu ir parakstījis atbildētājs /pers. G/, kura īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/, ir izbeigušās jau 2008. gada 17. jūlijā, nevis dzīvokļa likumīgais īpašnieks – atbildētājs /pers. F/, norāda uz to, ka dabasgāzes lietotājs dzīvokļa īpašumā pārkāpuma konstatēšanas brīdī turpināja būt atbildētājs /pers. F/. Minēto faktu savos paskaidrojumos apstiprina arī atbildētājs /pers. F/.

No 2015. gada 12. novembra eksperta atzinuma Nr. 2015-6690 par trasoloģiskās ekspertīzes veikšanu izriet, ka sertificētam tiesu ekspertam Aivim Ivaško prasītāja nodevusi ekspertīzes veikšanai dzīvoklī /adrese/, noņemto gāzes skaitītāju Premagas G4 BK Nr. 1172797-026-00-I ar akciju sabiedrības „Latvijas gāze" plombu Nr. 5047008, kas iepakots aizlīmētā drošības maisā Nr. 0058906, un salīdzamo materiālu. Eksperts ir veicis izpētāmā skaitītāja un izpētāmās plombas vizuālu un mikroskopisku izpēti, kā arī salīdzināmo skaitītāju un plombu vizuālu un mikroskopisku izpēti, un secinājis, ka uz eksperta rīcībā nodotā gāzes skaitītāja un plombas ir konstatētas pēdas, kas ļauj atzīt, ka ir veiktas mērķtiecīgas darbības iejaukties skaitīšanas ierīces darbībā un plombas mehānismā.

Atbildētāji nav cēluši nekādus iebildumus par eksperta atzinumu un tajā izdarītajiem secinājumiem, arī tiesai, izvērtējot eksperta atzinumu un tā pielikumā esošo fototabulu, nav pamata apšaubīt tā pamatotību.

Tādējādi ir apstiprināts, ka gāzes skaitītāja un/vai plombas tīšu bojājumu rezultātā ir tikusi radīta iespēja lietot gāzi bez maksas, un nav nepieciešams noteikt, ka tika samazināts gāzes patēriņa lielums.

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2015. gada 17. decembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājam /pers. G/ pretenziju par izlietotās dabasgāzes un kompensācijas samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, aicinot līdz 2016. gada 8. janvārim norēķināties par izlietoto dabasgāzi un samaksāt normatīvajos aktos noteikto kompensāciju, kā arī atlīdzināt mēraparāta nomaiņas izdevumus.

2016. gada 28. novembrī prasītāja nosūtījusi pretenziju par izlietotās dabasgāzes un kompensācijas samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, gan atbildētājam /pers. G/, gan atbildētājam /pers. F/.

Dabasgāzes piegādi un lietošanu laikā, kad tika konstatēts pārkāpums, noteica Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumi Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi".

Noteikumu 36.2. punkts noteic lietotāja pienākumu nodrošināt uzstādīto norēķinu uzskaites mēraparātu, dabasgāzes patēriņa skaitītāju [..] plombu saglabāšanu (plombas drīkst noņemt tikai sistēmas operators).

Atbilstoši Noteikumu 56. punktam, ja sistēmas operators konstatē šo noteikumu vai līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam ir samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, lietotājs samaksā sistēmas operatoram par izlietoto dabasgāzi, kā arī kompensāciju.

Noteikumu 87. punkts noteic, ka sistēmas operators aprēķina šo noteikumu 56. punktā minētā pārkāpuma rezultātā izlietotās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam saskaņā ar sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām.

Atbilstoši Noteikumu 59. punktam, ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata norēķinu uzskaites mēraparāta vai dabasgāzes patēriņa skaitītāja pēdējās pārbaudes vai uzstādīšanas laiku (minētais periods nedrīkst būt ilgāks par diviem gadiem).

No izlietotās dabasgāzes un kompensācijas aprēķina par periodu no 2013. gada 3. novembra līdz 2015. gada 2. novembrim izriet, ka par izlietoto, bet neuzskaitīto dabasgāzi minētajā laika periodā jāsamaksā 4 368,74 EUR un kompensācija 11 013,35 EUR, kopā 15 382,09 EUR.

Atbildētāji nav apstrīdējuši prasītāja veikto izlietotās, bet neuzskaitītās dabasgāzes aprēķinu un kompensācijas aprēķinu. Tiesa, iepazīstoties ar aprēķinu, atzinusi to par pareizu un atbilstošu Līguma un Noteikumu prasībām.

No izziņas par dabasgāzes uzskaites mēraparāta pārdošanas cenu seko, ka gāzes skaitītāja cena ar pievienotās vērtības nodokli ir 44,21 EUR.

Saskaņā ar akciju sabiedrības „Latvijas gāze" cenrādi, kas apstiprināts akciju sabiedrības „Latvijas gāze" valdes 2013. gada 20. septembra sēdē, gāzes skaitītāja demontāžas un uzstādīšanas izdevumi ir 33,86 EUR.

Noteikumu 90.2. punkts noteic, ka mājsaimniecības lietotājam ir pienākums segt izdevumus, kas saistīti ar sistēmas operatoram radītajiem zaudējumiem, ja mājsaimniecības lietotājs ir izdarījis izmaiņas dabasgāzes vadu pievadā, dabasgāzes patēriņa skaitītājam vai norēķinu uzskaites mēraparātam vai sabojājis minēto pievadu, dabasgāzes patēriņa skaitītāju, norēķinu uzskaites mēraparātu vai plombas.

Izvērtējot minēto, tiesa atzinusi, ka atbildētājs /pers. G/ kā dabasgāzes lietotājs dzīvokļa īpašumā /adrese/, gan saskaņā ar noslēgtā Līguma noteikumiem, gan saskaņā ar Noteikumiem un Civillikuma 1773., 1775., 1779. pantu ir atbildīgs par to, ka pieļāva ar skaitītāju un/vai plombu veiktās manipulācijas, tādējādi radot sev iespēju patērēt dabasgāzi bez maksas, jo ar skaitītāju netika uzskaitīta patērētā gāze, līdz ar to ir pamats piedzīt no viņa par labu prasītājas saistību un tiesību pārņēmējai – akciju sabiedrībai „Gaso" kopējo zaudējumu summu 15 460,17 EUR.

[7.2] Saskaņā ar prasības pieteikuma grozījumiem akciju sabiedrība „Gaso" lūdz piedzīt zaudējumus solidāri arī no atbildētāja /pers. F/ - dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašnieka.

Atbildētāja/pers. F/ solidāro atbildību akciju sabiedrība „Gaso" prasības pieteikuma grozījumos pamato ar Noteikumu 34. punktu un 76. punktu.

Tiesa uzskatījusi, ka atsaukšanās uz Noteikumu 34. punktu nav pamatota, jo dzīvokļa īpašums daudzdzīvokļu mājā nav ēka (būve), līdz ar to šis Noteikumu punkts nav attiecināms uz atbildētāju /pers. F/.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs /pers. G/ ir atbildētāja /pers. F/ dēls, nav arī strīda, ka dabasgāzes lietotājs dzīvokļa īpašumā /adrese/, pārkāpuma konstatēšanas laikā bija atbildētājs /pers. G/, bet īpašnieks – atbildētājs /pers. F/.

Ievērojot to, ka atbildētājs /pers. G/ ir atbildētāja /pers. F/ dēls, tiesai nav bijis pamata apšaubīt atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumos norādīto, ka atbildētājs /pers. G/ dzīvo atbildētāja /pers. F/ dzīvoklī kā dzīvokļa lietotājs, bez dzīvojamās telpas īres līguma un bez jebkādas samaksas atbildētājam /pers. F/ par dzīvokļa lietošanu.

Lietā nav pierādījumi, ka starp atbildētājiem būtu noslēgts rakstveida īres līgums un ka atbildētājs /pers. G/ veiktu samaksu atbildētājam /pers. F/ par dzīvokļa lietošanu, līdz ar to nav pamatots prasītāja viedoklis, ka atbildētājs /pers. G/ ir dzīvokļa īrnieks. Tādējādi atbildētāja /pers. F/ atbildība nevar iestāties atbilstoši Noteikumu 76. punktam.

Izvērtējot minēto, tiesa atzinusi, ka atbildētāja /pers. F/ kā dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašnieka solidārā atbildība neiestājas, līdz ar to daļā pret atbildētāju /pers. F/ prasība ir noraidāma kā nepierādīta un nepamatota.

[7.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu un Civillikuma 1765. panta tiesa atzina akciju sabiedrības „Gaso" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6 % gadā par piespriesto, bet neatmaksāto pamatparāda summu.

[8] Par minēto spriedumu akciju sabiedrība „Gaso" iesniegusi apelācijas sūdzību norādot, ka pārsūdz pirmās instances taisīto spriedumu tā noraidītajā daļā, jo tas ir nepamatots un tādēļ atceļams turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[8.1] Pirmās instances tiesas sprieduma noraidītajā daļā nepareizība izpaužas kļūdainas materiālo tiesību normu piemērošanas un procesuālo tiesību normu pārkāpšanas dēļ. Pirmās instances tiesa izdarījusi nepamatotus secinājumus, kā arī nav veikusi faktisko apstākļu vispusīgu izpēti, nekritiski piekrītot atbildētāja /pers. F/ sniegtajiem apgalvojumiem. Tā rezultātā pirmās instances tiesa nepamatoti noraidīja prasītāja prasību daļā par pamatparāda 15 460,17 EUR solidāru piedziņu no atbildētāja /pers. F/. Prasītāja neapstrīd spriedumu tās apmierinātajā daļā. Tādējādi prasītāja turpmāk uzskaitīs veidus, ka izpaudās sprieduma nepareizība prasības noraidītajā daļā.

Pirmās instances tiesa nekritiski vērtēja atbildētāja /pers. F/ kā īpašuma īpašnieka lomu Noteikumu prasību ievērošanā, kas noveda pie kļūdainas Noteikumu 76. punkta interpretācijas.

Prasītājas ieskatā pirmās instances tiesa nav vispusīgi izvērtējusi atbildētāja /pers. F/ un atbildētāja /pers. G/ savstarpējās tiesiskās attiecības un veikusi vispusīgu Noteikumu 76. punkta interpretāciju, tādēļ sniegusi nepareizu lietas apstākļu juridisko vērtējumu.

Noteikumu 76. punkts paredz, ja mājsaimniecības lietotājs ir gazificētā objekta īrnieks, par šo noteikumu 36. punktā minēto prasību ievērošanu ir atbildīgs gan lietotājs, gan objekta īpašnieks. Tādējādi, lai konstatētu, ka ir izpildījies šīs normas tiesiskais sastāvs, jākonstatē, ka atbildētājs /pers. G/ ir vienlaicīgi gan īrnieks, gan mājsaimniecības lietotājs.

Atbilstoši Enerģētikas likuma 1. panta 29. punktam par mājsaimniecības lietotāju uzskata „galalietotāju, kurš pērk un izlieto enerģiju savā mājsaimniecībā paša vajadzībām (galapatēriņam)". Konkrētajā gadījumā nav šaubu, ka mājsaimniecības lietotājs ir atbildētājs /pers. G/. Minēto faktu apstiprina arī atbildētājs /pers. F/ savā 2018. gada 14. augusta atsauksmē; šo faktu ir pareizi konstatējusi arī pirmās instances tiesa savā spriedumā.

Tomēr pirmās instances tiesa Noteikumu 76. punktā ietverto jēdzienu „īrnieks" nepamatoti sašaurinājusi tikai uz tādu personu loku, ar kuru noslēgts rakstisks īres līgums. Šādai interpretācijai vēl jo vairāk nevar piekrist, jo tādā gadījumā rastos situācija, ka gazificētā objekta īpašnieks varētu izvairīties no Noteikumu 76. pantā paredzētās atbildības, ar īrnieku vienojoties, ka īres līgums rakstveidā netiks slēgts.

Prasītāja norāda, ka, lai arī atbilstoši likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 5. panta pirmo daļu īres līgums ir slēdzams rakstveidā, tomēr tas nenozīmē, ka īres tiesiskās attiecības nevar pastāvēt starp dalībniekiem, kuri attiecīgās tiesiskās attiecības nav noregulējuši rakstveidā. Minētais guvis apstiprinājumu arī judikatūrā. Proti, Augstākā tiesa, izskatot prasījumu par dzīvojamās telpas īres līguma izbeigšanu un izlikšanu no dzīvojamām telpām, konstatēja, ka konkrētajā gadījumā arī dzīvojamās telpas īres līgums rakstveidā, kā to paredz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 5. panta pirmā daļa, starp pusēm nav noslēgts. Neatkarīgi no tā tiesa secināja, ka ilgstoši pastāvošas īres līguma attiecības, kas izpaužas līgumsaistību abpusējā izpildē vai daļējā izpildē, no tiesisko seku viedokļa var pielīdzināt tam, it kā līgums būtu noslēgts rakstveidā (sk. *Augstākās tiesas 2009. gada 28. janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-38/2009*).

Augstākā tiesa, cita starpā, ir vērtējusi tāda īres līguma, kas nav noslēgts rakstveidā, atbilstību Civillikuma 1475. pantam, kas paredz, ka „darījuma formas neievērošana tajos gadījumos, kad formu prasa likums, vai kad līdzēji darījuši no tās atkarīgu sava darījuma spēku, padara pašu darījumu par spēkā neesošu" un secinājusi, ka atbilstoši Civillikuma 1488. pantam darījumam, ko pildījušas abas puses, ir tādas pašas sekas, kādas tam būtu, ja tas nebūtu uzrakstīts. Līdz ar to secināms, ka apstāklis, ka īres līgums nav bijis noslēgts atbilstoši likuma prasībām rakstveidā un pastāv īres tiesiskās attiecības, nav šķērslis, lai atzītu, ka bijusi vienošanās par īres tiesiskajām attiecībām (sk. *Augstākās tiesas 2007. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-311/2007*).

[8.2] Prasītāja vērš tiesas uzmanību uz šādiem pienākumiem, kurus atbildētājam /pers. F/ ir pienākums pildīt. Noteikumu 72. punkts paredz, ka Noteikumi attiecas gan uz mājsaimniecības lietotāju, gan gazificētā objekta (respektīvi, īpašuma) īpašnieku. Savukārt Noteikumu 76. punktā iestrādāts īpašs „mehānisms", kas „iedarbināms" tikai normā paredzētajā gadījumā, proti, ja gazificētā objekta īpašnieks nav mājsaimniecības lietotājs. Šādas normas iekļaušana Noteikumos izskaidrojama ar faktu, ka ir zināms un arī judikatūrā atzīts, ka mājsaimniecības lietotāja un gazificētā objekta īpašnieka pienākumu loks ir dažāds. Tā kā lielākā daļa no Noteikumos ietvertajiem pienākumiem attiecas uz mājsaimniecības lietotāju kā tiešo gāzes patērētāju, ir tikai paredzams, ka visvairāk nepieciešams uzraudzīt to personu loku, kas tieši var ietekmēt/izmantot gāzi/gāzes skaitītāju.

Tomēr likumdevējs, paredzot, ka mājsaimniecības lietotājs ne vienmēr ir arī objekta īpašnieks, ir ieviesis speciālu tiesību normu, kas šādos gadījumos uzliek pienākumus ne tikai lietotājam, bet arī īpašniekam. Proti, lai nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu drošumu, kvalitāti un nepārtrauktību, Noteikumi un citi piemērojamie tiesību akti paredz ne tikai paša prasītāja un mājsaimniecības lietotāja, bet arī gazificētā objekta īpašnieka pienākumus un atbildību. Līdz ar iepriekš minēto, secināms, ka, lai arī lietotāja un īpašnieka pienākumu loks atbilstoši Noteikumos noteiktajam atšķiras, tomēr saskaņā ar Noteikumu 76. punktu atbildētājam /pers. F/ kā īpašuma īpašniekam jebkurā gadījumā ir pienākums ievērot Noteikumu 36. punktā noteikto, tai skaitā, nodrošināt uzstādītā norēķinu uzskaites mēraparāta, dabasgāzes patēriņa skaitītāja un plombu saglabāšanu, kā arī nest atbildību par minētā pienākuma neievērošanu neatkarīgi no tā, vai konkrēto pārkāpumu veica lietotājs vai pats īpašnieks.

Turklāt apelācijas instances tiesas vairākos spriedumos atzīmēja, ka īpašniekam ir pienākums regulāri pārbaudīt savu īpašumu - „Atbildētājs kā īpašnieks nedrīkst aprobežoties tikai ar īres maksas saņemšanu, viņa pienākums ir arī uzraudzīt savu īpašumu. [..] Ēkas īpašniekam ir pienākums zināt sava īpašuma sastāvu, apsekot īpašumu un uzturēt to pienācīgā kārtībā" (sk. *Rīgas apgabaltiesas 2017. gada 13. decembra spriedumu lietā Nr. C28320016*). Lai gan pēdējā spriedumā, uz kuru prasītāja atsaucas, ir norāde tieši uz „ēkas" īpašnieka pienākumu, šādu pienākumu var pēc analoģijas attiecināt arī uz dzīvokļa īpašnieku.

Vēl jo vairāk, šā brīža Ministru kabineta noteikumu Nr. 78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 100.1. punkts paredz, ka „gazificētā objekta īpašnieka pienākums ir regulāri apsekot savā īpašumā esošo gazificēto objektu". Papildus tam prasītāja vērš tiesas uzmanību, ka arī judikatūrā ir atzīts, ka, ja mājsaimniecības lietotājs ir gazificētā objekta īrnieks, par Noteikumu 36. pantā minēto prasību ievērošanu ir atbildīgs gan lietotājs, gan īpašnieks (sk. *Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. jūnija spriedumu lietā Nr. C29413216*). Turklāt judikatūrā ir arī norādīts, ka Noteikumu 76. punkts piešķir kreditoram izvēles iespēju ar prasījumu vērsties pret īrnieku, dzīvokļa īpašnieku vai abiem kopā (*Rīgas apgabaltiesas 2014. gada 30. aprīļa spriedums lietā Nr. C30641911*).

Tādējādi, tā kā atbildētājam /pers. F/ kā īpašuma īpašniekam ar normatīviem aktiem ir uzlikts noteikts pienākumu loks, un īpašuma tiesības uz

īpašumu saskaņā ar Zemesgrāmatas datiem tika nodibinātas uz atbildētāja /pers. F/ vārda vēl 2008. gadā, atbildētājs /pers. F/ šobrīd nevar aizbildināties ar īres līguma neesamību ar atbildētāju /pers. G/ un faktisko dzīvošanu citā adresē (kā to apgalvo atbildētājs /pers. F/), lai noņemtu no sevis atbildību par Noteikumu neievērošanu.

Līdz ar to, ievērojot minēto, prasītāja uzskata, ka atbildētājs /pers. G/ (kā gāzes lietotājs) un atbildētājs /pers. F/ (kā īpašuma īpašnieks) ir solidāri atbildīgi par Noteikumu 36. punkta pārkāpumu. Izvērstāka argumentācija par solidāru atbildību ir norādīta prasības pieteikuma grozījumu 11. un 12. punktā.

[8.3] Pirmās instances tiesa nav izpildījusi Civilprocesa likuma 190. pantā paredzēto pienākumu un nav veikusi pienācīgu pierādījumu novērtēšanu lietā.

Konkrētajā gadījumā prasītāja secina, ka pirmās instances tiesa spriedumu motivē, pamatojoties uz atbildētāja /pers. F/ sniegtajiem paskaidrojumiem, kas nav guvuši apstiprinājumu ne ar tam pamatojošiem dokumentiem, ne citādi nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lai gan atbildētājs /pers. F/ rakstveida paskaidrojumos ir norādījis, ka deklarējis savu dzīvesvietu īpašumā, bet faktiski tur nedzīvo, tomēr šo apgalvojumu pamatojošus pierādījumus tiesā nav iesniedzis.

Lai arī saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 2. panta otro daļu dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nerada civiltiesiskas saistības, tomēr saskaņā ar tiesu praksē norādīto, tas tomēr dod pamatu secinājumam, ka persona tajā adresē ir dzīvojusi, jo saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3. pantu dzīvesvietas deklarēšanas mērķis ir darīt zināmu valstij un pašvaldībai ar nekustamo īpašumu saistītu vietu (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies uz dzīvi, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību (*Rīgas apgabaltiesas 2017. gada 27. oktobra spriedums lietā Nr. C30500716*).

Tā kā atbildētājs /pers. F/ nav savos rakstveida paskaidrojumos norādīto apstākli par faktisko dzīvesvietu citur pamatojis ar citiem tiesas sēdē pārbaudītiem un novērtētiem pierādījumiem, secināms, ka šī ziņa par faktu nav atzīstama par pierādījumu un tādējādi nav izmantojama, taisot spriedumu.

Prasītāja vērš uzmanību uz minēto apstākli tādēļ, ka saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs A/datiem, īpašumtiesības uz īpašumu no 2008. gada 17. jūlija nostiprinātas atbildētājam /pers. F/. Papildus tam atbildētājs /pers. F/ savu deklarētās dzīvesvietas adresi ir deklarējis tieši īpašumā. Pamatojoties uz minēto, prasītājai ir pamats uzskatīt, ka, pirmkārt, atbildētājs /pers. F/ kopā ar atbildētāju /pers. G/ lieto īpašumu. Otrkārt, ja arī nelieto, tad atbildētājs /pers. F/ jebkurā gadījumā kopā ar atbildētāju /pers. G/ ir atbildīgs par Noteikumu pārkāpumu, proti, nenodrošinot Mēraparāta un tā plombas saglabāšanu, kā rezultātā ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas. Tā kā atbildētājs /pers. F/ lietas izskatīšanas laikā nepierādīja pretējo, pirmās instances tiesai nebija pamata spriedumā atzīt šo faktu par pierādītu un pamatot ar to spriedumu tā noraidītajā daļā.

[9] Atbildētājs/pers. F/ iesniedzis paskaidrojumus uz apelācijas sūdzību, norādot savus argumentus apelācijas sūdzības nepamatotībai.

No lietas materiāliem redzams, ka noņemtais 2015. gada beigās /adrese/, dzīvokļa gāzes skaitītājs tika novietots šajā dzīvoklī 2001. gada septembrī, kad attiecības ar prasītāju par gāzes padevi bija /pers. U/, kurš kopā ar /pers. V/ pārdevis šo dzīvokli 2007. gada aprīlī /pers. F/ dēlam /pers. G/, kurš savukārt pārdevis šo dzīvokli 2008. gada jūnijā /pers. F/ (informācija no 2001. gada 10. septembrī akta par gāzes skaitītāja nomaiņu un no dzīvokļa zemesgrāmatas). No 2001. gada septembra līdz 2015. gada novembrim akciju sabiedrība „Latvijas Gāze" nemainīja un nepārbaudīja dzīvokļa gāzes skaitītāju. Tādējādi sanāk, ka, ja šis dzīvoklis būtu pārdots pirms 2015. gada novembra vēl trīs reizes, tad pēc prasītāja viedokļa vainīgs būtu pēdējais dzīvokļa īpašnieks.

Savā 2018. gada 14. augustā atsauksmē uz prasītāja akciju sabiedrības „Gaso" 2018. gada 31. jūlija atsauksmi par /pers. F/ 2018. gada 11. jūlija paskaidrojumiem pirmās instances tiesai uzskata, ka prasītājs pielietojis kļūdainu skaitītāja plombēšanas lētu tehnoloģiju, tās rezultātā radās šī strīdus tiesas. Skaitītāja plombēšanas tehnoloģijai bija jābūt tādai, lai parastais patērētājs pērkot dzīvokli, uzreiz varētu vizuāli saprast, ka gāzes skaitītāja plomba bija vai nebija sabojāta un informēt par to prasītāju, vai plombas bojājuma gadījumā gāzes skaitītājs beigtu strādāt.

Vai arī būtu jāpārbauda plombas stāvoklis, kad mainās nekustamā īpašuma īpašnieks, bet tā vietā prasītājs pārbauda skaitītāju reizi piecpadsmit gados un, ja rodas problēmas, apsūdz pēdējo īpašnieku.

Uzskata, ka šajā gadījumā prasītājam vispirms vajadzēja ierosināt krimināllietu un noskaidrot vainīgo personu (*lietas 2. sējuma 28.-30. lapa*).

[10] Tiesas sēdē 2018. gada 8. novembrī akciju sabiedrība „Gaso" pilnvarotā pārstāve prasību uzturēja pilnā apmērā pret abiem atbildētājiem, pamatojoties uz prasībā, tās grozījumos norādītajiem apstākļiem, un atsauksmē par atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumiem norādītajiem argumentiem un papildus paskaidroja, ka ir trīs jautājumi, kuriem netika pievērsta īpaša rūpība pirmajā instancē lietas izskatīšanas laikā, proti, par nekustamā īpašnieka lomu Noteikumu Nr. 1048 ievērošanu, par iejaukšanos skaitītāja darbā un par atbildētāju solidāru atbildību Noteikumu 76. panta kontekstā. Pirmās instances tiesa Noteikumu 76. punktā ietverto jēdzienu „īrnieks" ir nepamatoti sašaurinājusi, attiecinot to uz tādu personu loku, ar kuriem noslēgts īres līgums. Noteikumu 72. punkts paredz, ka noteikumi attiecas gan uz gazificētā objekta lietotāju, gan īpašnieku, savukārt 76. punktā paredzētais mehānisms iedarbināms tikai situācijās, kad gazificētā objekta īpašnieks nav gāzes lietotājs. Atbildētājam/pers. F/ kā gāzes objekta īpašniekam saskaņā ar Noteikumu 76. punktu ir pienākums nodrošināt gāzes plombu saglabāšanu un nest atbildību. Sistēmas operatoram jākonstatē, ka šāda iejaukšanās bijusi. Noteikumu 76. punktu teoloģiski tulkojot solidāras atbildības pienākums uzliekams gan gāzes lietotājam, gan īpašniekam.

Atbildētājs/pers. F/ tiesas sēdē prasību neatzina, kā arī paskaidroja, ka uztur savus paskaidrojumus, kurus sniedzis uz prasītāja apelācijas sūdzību. Noteikumos Nr.1048 ir jēdziens lietotājs un īrnieks. Ir dažāda atbildība. /pers. G/ tur dzīvo kā lietotājs. Nav devis ziņu par plombas bojājumu, jo skaitītājs strādāja, vizuāli viss bija normāli. Viss tika noskaidrots laboratorijā. No 2008. gada ir īpašnieks. Skaitītājs tur novietots 2001. gadā, kad bija cits īpašnieks. Sakarā ar šo visu neiestājas solidāra atbildība ar /pers. G/.

Atbildētājs/pers. G/ uz tiesas sēdi nav ieradies, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu un par neierašanās iemesliem nav paziņojis, kaut gan par tiesas sēdes laiku un vietu viņam tika savlaicīgi paziņots, nosūtot tiesas pavēsti pasta sūtījumā uz deklarēto adresi.

Civillietu tiesas kolēģija nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā paredzētos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai un atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja /pers. G/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

[11] Civillietu tiesas kolēģija, uzklausījusi prasītājas pārstāves un atbildētāja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzību motīvus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji, savukārt apelācijas sūdzība nav pamatota.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu, 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Prasītāja apelācijas sūdzību pārsūdzējis daļā, kurā tā noraidīta par solidāru parāda piedziņu no /pers. F/.

Kaut arī /pers. G/ pirmās instances tiesas spriedumu nav pārsūdzējis, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka lieta skatāma pēc būtības pilnas celtās prasības apmērā, jo strīds ir par parāda solidāru piedziņu.

[13] Lietā nav strīda par sekojošiem faktiem.

2007. gada 5. septembrī starp prasītāju kā piegādātāju un atbildētāju /pers. G/ kā lietotāju noslēgts Dabasgāzes piegādes līgums mājsaimniecības lietotājiem Nr. 70-3417829, saskaņā ar kuru piegādātājs piegādā un pārdod dabasgāzi objektā /adrese/, bet atbildētājs /pers. G/ saņem gāzi, samaksā par to un izlieto to mājsaimniecības vajadzībām (*lietas 1. sējuma 21. lapa*).

Līguma noslēgšanas brīdī atbildētājs /pers. G/ bija dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašnieks. Viņa īpašuma tiesības reģistrētas zemesgrāmatā 2007. gada 14. aprīlī, pamatojoties uz 2007. gada 4. aprīļa pirkuma līgumu. Savukārt 2008. gada 17. jūlijā zemesgrāmatā kā minētā dzīvokļa īpašuma īpašnieks reģistrēts atbildētājs /pers. F/, pamatojoties uz 2008. gada 19. jūnija pirkuma līgumu (*lietas 16.-18. lapa*).

No lietas materiālos esošā 2001. gada 10. septembra akta par gāzes skaitītāja nomaiņu vai demontāžu izriet, ka dzīvoklī /adrese/, uzlikts gāzes skaitītājs G4 BK Nr. 1172797, plomba Nr. 5047008, skaitītājs jauns, rādījums 00000 (*lietas 1. sējuma 22. lapa*).

No prasības pieteikumā norādītā un 2015. gada 2. novembra akta par skaitītāja maiņu izriet, ka minētajā datumā prasītāja darbinieks ir ieradies dzīvoklī /adrese/, lai pārbaudes veikšanai nomainītu tur uzstādīto gāzes skaitītāju. Aktā fiksēts, ka noņemts skaitītājs G4-BK Nr. 1172797, plomba Nr. 5047008, noņemtais skaitītājs ielikts drošības maisā Nr. 0058906. Fiksēts skaitītāja rādījums 24173. Noņemtā skaitītāja vietā uzstādīts jauns skaitītājs. No akta arī konstatējams, ka tas ir sastādīts atbildētāja /pers. G/ klātbūtnē un atbildētājs to ir parakstījis (*lietas 1. sējuma 23. lapa*).

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 2107. pantu ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 2109. pantu, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 2021. pantu no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Tādējādi starp prasītāju un atbildētāju /pers. G/ ir tiesīgi noslēgts 2007. gada 5. septembra Līgums un tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt, ka Līgums nav ticis izbeigts un joprojām ir spēkā, jo pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti.

Līguma 2.1.2. punktā noteikts lietotāja pienākums maksāt par gāzi atbilstoši Latvijas Republikas tiesību un normatīvajos aktos noteiktajiem tarifiem, nodokļiem un citiem maksājumiem, kādi ir spēkā gāzes piegādes brīdī. Maksājumus veikt atbilstoši piegādātāja apstiprinātajiem metodiskajiem noteikumiem tarifu piemērošanai. Līguma 2.1.5. punktā noteikts lietotāja pienākums nodrošināt piegādātāja uzstādītā skaitītāja un plombu saglabāšanu (plombas drīkst noņemt tikai piegādātājs).

Līguma 4.4. punktā atrunāts, ka lietotājs apņemas atlīdzināt piegādātājam zaudējumus, kas tam radušies lietotāja vai tā ģimenes locekļu, vai citu personu, kas dzīvo kopā ar lietotāju, prettiesiskās rīcības rezultātā.

Savukārt saskaņā ar Līguma 6.2. punktu, mainoties lietotāja īpašuma tiesībām uz gazificēto objektu, lietotājs ir atbildīgs par saņemtās gāzes apmaksu līdz līguma izbeigšanai, kā arī citu līgumā noteikto saistību izpildi.

Līguma 4.1. punkts noteic, ka, ja piegādātājs konstatē tīšus skaitītāja bojājumus, ir bojātas, viltotas vai norautas skaitītāja vai gāzesvadu plombas [..], kuru dēļ samazināts gāzes patēriņa lielums vai radīta iespēja lietot gāzi bez maksas, piegādātājs pārtrauc gāzes padevi un saskaņā ar norēķinu kārtībā noteiktajām gāzes diferencētajām patēriņa normām, aprēķina lietotāja nelikumīgi izlietotās gāzes daudzumu par laika periodu no pēdējās piegādātāja izdarītās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas līdz gāzes padeves pārtraukšanai. Lietotājs apņemas apmaksāt aprēķina ceļā noteikto gāzes daudzumu un līgumsodu par pārkāpumu. Līgumsods tiek aprēķināts reizinot gāzes daudzumu ar gāzes tirdzniecības gala tarifu divkāršā apmērā.

Tas apstāklis, ka iepriekšminēto aktu ir parakstījis atbildētājs /pers. G/, kura īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/, ir izbeigušās jau 2008. gada 17. jūlijā, nevis dzīvokļa likumīgais īpašnieks – atbildētājs /pers. F/, norāda uz to, ka dabasgāzes lietotājs dzīvokļa īpašumā pārkāpuma konstatēšanas brīdī turpināja būt atbildētājs /pers. F/. Minēto faktu savos paskaidrojumos apstiprina arī atbildētājs /pers. F/.

No 2015. gada 12. novembra eksperta atzinuma Nr. 2015-6690 par trasoloģiskās ekspertīzes veikšanu izriet, ka sertificētam tiesu ekspertam Aivim Ivaško prasītāja nodevusi ekspertīzes veikšanai dzīvoklī /adrese/, noņemto gāzes skaitītāju Premagas G4 BK Nr. 1172797-026-00-I ar akciju sabiedrības „Latvijas gāze" plombu Nr. 5047008, kas iepakots aizlīmētā drošības maisā Nr. 0058906, un salīdzamo materiālu. Eksperts ir veicis izpētāmā skaitītāja un izpētāmās plombas vizuālu un mikroskopisku izpēti, kā arī salīdzināmo skaitītāju un plombu vizuālu un mikroskopisku izpēti, un secinājis, ka uz eksperta rīcībā nodotā gāzes skaitītāja un plombas ir konstatētas pēdas, kas ļauj atzīt, ka ir veiktas mērķtiecīgas darbības iejaukties skaitīšanas ierīces darbībā un plombas mehānismā (*lietas 1. sējuma 24.-31. lapa*).

Atbildētāji nav cēluši nekādus iebildumus par eksperta atzinumu un tajā izdarītajiem secinājumiem, arī tiesai, izvērtējot eksperta atzinumu un tā pielikumā esošo fototabulu, nav pamata apšaubīt tā pamatotību.

Tādējādi ir apstiprināts, ka gāzes skaitītāja un/vai plombas tīšu bojājumu rezultātā ir tikusi radīta iespēja lietot gāzi bez maksas, un nav nepieciešams noteikt, ka tika samazināts gāzes patēriņa lielums.

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2015. gada 17. decembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājam /pers. G/ pretenziju par izlietotās dabasgāzes un kompensācijas samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu, aicinot līdz 2016. gada 8. janvārim norēķināties par izlietoto dabasgāzi, un samaksāt normatīvajos aktos noteikto kompensāciju, kā arī atlīdzināt Mēraparāta nomaiņas izdevumus (*lietas 1. sējuma 39.-47. lapa*).

2016. gada 28. novembrī prasītāja nosūtījusi pretenziju par izlietotās dabasgāzes un kompensācijas samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu gan atbildētājam /pers. G/, gan atbildētājam /pers. F/ (*lietas 1. sējuma 58.-57. lapa*).

Dabasgāzes piegādi un lietošanu laikā, kad tika konstatēts pārkāpums, noteica Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumi Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi".

Noteikumu 36.2. punkts noteic lietotāja pienākumu nodrošināt uzstādīto norēķinu uzskaites mēraparātu, dabasgāzes patēriņa skaitītāju [..] plombu saglabāšanu (plombas drīkst noņemt tikai sistēmas operators).

Atbilstoši Noteikumu 56. punktam, ja sistēmas operators konstatē šo noteikumu vai līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam ir samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, lietotājs samaksā sistēmas operatoram par izlietoto dabasgāzi, kā arī kompensāciju.

Noteikumu 87. punkts noteic, ka sistēmas operators aprēķina šo noteikumu 56. punktā minētā pārkāpuma rezultātā izlietotās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam saskaņā ar sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām.

Atbilstoši Noteikumu 59. punktam, ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata norēķinu uzskaites mēraparāta vai dabasgāzes patēriņa skaitītāja pēdējās pārbaudes vai uzstādīšanas laiku (minētais periods nedrīkst būt ilgāks par diviem gadiem).

No izlietotās dabasgāzes un kompensācijas aprēķina par periodu no 2013. gada 3. novembra līdz 2015. gada 2. novembrim izriet, ka par izlietoto, bet neuzskaitīto dabasgāzi minētajā laika periodā jāsamaksā 4 368,74 EUR un kompensācija 11 013,35 EUR, kopā 15 382,09 EUR (lietas 32.-35. lapa).

Atbildētāji nav apstrīdējuši prasītāja veikto izlietotās, bet neuzskaitītās dabasgāzes aprēķinu un kompensācijas aprēķinu. Civillietu tiesas kolēģija, iepazīstoties ar aprēķinu, atzīst to par pareizu un atbilstošu Līguma un Noteikumu prasībām.

No izziņas par dabasgāzes uzskaites Mēraparāta pārdošanas cenu seko, ka gāzes skaitītāja cena ar pievienotās vērtības nodokli ir 44,21 EUR

(*lietas 1. sējuma 36. lapa*).

Saskaņā ar akciju sabiedrības „Latvijas gāze" cenrādi, kas apstiprināts akciju sabiedrības „Latvijas gāze" valdes 2013. gada 20. septembra sēdē, gāzes skaitītāja demontāžas un uzstādīšanas izdevumi ir 33,86 EUR (*lietas 38. lapa*).

Noteikumu 90.2. punkts noteic, ka mājsaimniecības lietotājam ir pienākums segt izdevumus, kas saistīti ar sistēmas operatoram radītajiem zaudējumiem, ja mājsaimniecības lietotājs ir izdarījis izmaiņas dabasgāzes vadu pievadā, dabasgāzes patēriņa skaitītājam vai norēķinu uzskaites mēraparātam vai sabojājis minēto pievadu, dabasgāzes patēriņa skaitītāju, norēķinu uzskaites mēraparātu vai plombas.

Izvērtējot iepriekšminēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētājs /pers. G/ kā dabasgāzes lietotājs dzīvokļa īpašumā /adrese/, gan saskaņā ar noslēgtā Līguma noteikumiem, gan saskaņā ar Noteikumiem un Civillikuma 1773., 1775., 1779. pantu ir atbildīgs par to, ka pieļāva ar skaitītāju un/vai plombu veiktās manipulācijas, tādējādi radot sev iespēju patērēt dabasgāzi bez maksas, jo ar skaitītāju netika uzskaitīta patērētā gāze, līdz ar to ir pamats piedzīt no viņa par labu prasītāja saistību un tiesību pārņēmējai - akciju sabiedrības „Gaso" kopējo zaudējumu summu 15 460,17 EUR.

Saskaņā ar prasības pieteikuma grozījumiem akciju sabiedrības „Gaso" lūdz piedzīt zaudējumus solidāri arī no atbildētāja /pers. F/ – dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašnieka.

Atbildētāja/pers. F/ solidāro atbildību akciju sabiedrības „Gaso" prasības pieteikuma grozījumos pamato ar Noteikumu 34. un 76. punktu.

Noteikumu 34. punkts noteic, ka ēkas (būves) īpašnieks ir atbildīgs par attiecīgajā ēkā (būvē) esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību. Lietotājs ir atbildīgs par savā īpašumā vai lietošanā esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka atsaukšanās uz Noteikumu 34. punktu nav pamatota, jo dzīvokļa īpašums daudzdzīvokļu mājā nav ēka (būve), līdz ar to šis Noteikumu punkts nav attiecināms uz atbildētāju /pers. F/.

Noteikumu 76. punkts noteic, ka, ja mājsaimniecības lietotājs ir gazificētā objekta īrnieks, par šo noteikumu 36. punktā minēto prasību ievērošanu ir atbildīgs gan lietotājs, gan objekta īpašnieks.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs /pers. G/ ir atbildētāja /pers. F/ dēls, nav arī strīda, ka dabasgāzes lietotājs dzīvokļa īpašumā /adrese/, pārkāpuma konstatēšanas laikā bija atbildētājs /pers. G/, bet īpašnieks – atbildētājs /pers. F/.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 2. panta pirmā daļa noteic, ka dzīvojamās telpas īre ir dzīvojamās telpas lietošanas tiesību nodošana citai personai par maksu.

Savukārt 5. panta pirmā daļa noteic, ka dzīvojamās telpas īres līgumu slēdz rakstveidā izīrētājs un īrnieks.

Ievērojot to, ka atbildētājs /pers. G/ ir atbildētāja /pers. F/ dēls, Civillietu tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumus, ka atbildētājs /pers. G/ atbildētāja /pers. F/ dzīvoklī dzīvo kā dzīvokļa lietotājs, bez dzīvojamās telpas īres līguma un bez jebkādas samaksas atbildētājam /pers. F/ par dzīvokļa lietošanu.

Lietā nav pierādījumi, ka starp atbildētājiem būtu noslēgts rakstveida īres līgums un ka atbildētājs /pers. G/ veiktu samaksu atbildētājam /pers. F/ par dzīvokļa lietošanu, līdz ar to nav pamatots prasītāja viedoklis, ka atbildētājs /pers. G/ ir dzīvokļa īrnieks. Tādējādi, kā to pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa, atbildētāja /pers. F/ atbildība nevar iestāties atbilstoši Noteikumu 76. punktam.

Izvērtējot minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētāja /pers. F/ kā dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašnieka solidārā atbildība neiestājas, līdz ar to daļā pret atbildētāju /pers. F/ prasība ir noraidāma kā nepierādīta un nepamatota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

No Civillikuma 1765. panta izriet, ka likumisko procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

Līdz ar to ir atzīstamas akciju sabiedrības „Gaso" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6 % gadā par piespriesto, bet neatmaksāto pamatparāda summu.

[14] Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, Civillietu tiesas kolēģija tos atzīst par nepamatotiem.

Apelācijas sūdzībā un Augstākās tiesas nolēmumos ar atsauci uz Civillikuma 1488. pantu prasītāja cenšas pierādīt, ka starp /pers. F/ un /pers. G/ bija īres attiecības. Prasītāja pamatojumam atsaucas uz Augstākās tiesas 2009. gada 28. janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-38/2009 un uz Augstākās tiesas 2007. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-311/2007.

Lietā Nr. SKC-38/2009 motīvu daļā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments atzīmēja „Atzīdama, ka prasītāja ir nodrošinājusi atbildētājiem, kuri strīdus dzīvojamās telpās dzīvo ilgstoši, iespēju turpināt šīs telpas lietot savukārt atbildētāji daļēji pildījuši saistību maksāt par īri un saņemtajiem pamatpakalpojumiem, Civillietu tiesas kolēģija konstatējusi Civillikuma 1488. panta pirmajā punktā paredzētos apstākļus un pamatoti secinājusi, ka faktiski pušu starpā pastāv no īres līguma izrietošās tiesiskās attiecības".

Savukārt lietā Nr. SKC-311/2007 motīvu daļā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments atzīmēja „Nevar atzīt par pareizu norādi kasācijas sūdzībā, ka tiesa ir nepareizi iztulkojusi un piemērojusi Civillikuma 1488. panta un likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 5. panta noteikumus. Tas apstāklis, ka īres līgums nav bijis noslēgts atbilstoši likuma prasībām rakstveidā un pastāv īres tiesiskās attiecības, nav šķērslis, lai atzītu, ka, bijusi vienošanās par terminētām īres tiesiskām attiecībām līdz 2004. gada 1. maijam, jo darījumam, ko izpildījušas abas puses, ir tādas pašas sekas, kādas tam būtu, ja tas būtu uzrakstīts.".

No /pers. F/ tiesas sēdē paskaidrotā izriet, ka sakarā ar to, ka /pers. G/ 2008. gadā bija finansiālas grūtības, /pers. G/ pārdeva savu dzīvokli /adrese/, /pers. F/ par nelielu naudu ar nosacījumiem, ka viņš turpinās tur dzīvot līdz brīdim, kad viņam šis dzīvoklis nebūs vajadzīgs, un viņš nemaksās nekādu naudu par dzīvošanu. /pers. G/ dzīvo šajā dzīvoklī kā dzīvokļa lietotājs ar nosacījumiem: 1) bez jebkura veida dzīvojamās telpas īres līguma noslēgšanas un attiecīgi bez īres maksas; 2) bez maksas apsaimniekotājam; 3) bez maksas par gāzi un elektrību.

Atbildētāja/pers. F/ paskaidrojumus, ka tieši viņš un nevis /pers. G/ ir apmaksājis šā dzīvokļa pakalpojumus apstiprina lietā esošie rakstveida pierādījumi - maksājumu uzdevumi (*lietas 2. sējuma 33.-39. lapa*).

Atbildētājs arī nevar pierādīt negatīvu faktu, ka nav saņemti maksājumi no /pers. G/ par dzīvokļa lietošanu, tādējādi tieši prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 104. panta pirmo daļu būtu jāpierāda, ka šādi maksājumi ir veikti, kas būtu pamats īres attiecību konstatēšanai.

Līdz ar to nav pamatots prasītājas viedoklis, ka /pers. G/ ir šā dzīvokļa īrnieks. Tādējādi /pers. F/ atbildība nevar iestāties atbilstoši Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumu Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 76. punktam un attiecīgi Noteikumu 72. punktam „Mājsaimniecības lietotājs un gazificētā objekta īpašnieks ievēro šo noteikumu prasības, ciktāl šajos noteikumos nav noteikts citādi" un /pers. F/, kā dzīvokļa īpašnieks nav atbildīgs par Noteikumu 36. punktā minēto prasību ievērošanu.

Apelācijas sūdzībā prasītāja norādījusi, ka tā kā atbildētājs /pers. F/ nav savos rakstveida paskaidrojumos norādīto apstākli par faktisko dzīvesvietu citur pamatojis ar citiem tiesas sēdē pārbaudītiem un novērtētiem pierādījumiem, secināms, ka šī ziņa par faktu nav atzīstama par pierādījumu un tādējādi nav izmantojama, taisot spriedumu.

No atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumiem izriet, ka, kad /pers. G/ šis dzīvoklis vairs nebūs nepieciešams, plānoja šo dzīvokli pārdot, un, lai nebūtu jāmaksā nodoklis saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" pirmā pantā 33. punktu, deklarētā dzīves vieta /pers. F/ ir /adrese/.

Saskaņa ar likuma „Dzīvesvietas deklarēšanas likums" pirmo pantu „lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un

pašvaldību", ir sasniedzams /adrese/, bet tur nedzīvo.

No lietā esošas Zemesgrāmatu kopijas redzams, ka atbildētājs uz 2006. gada 4. aprīļa pirkuma līguma pamata ir dzīvokļa /adrese B/, īpašnieks.

Savukārt atbildētāja /pers. F/ paskaidrojumus, ka faktiski tur arī dzīvo, apstiprina 2019. gada 14. janvāra akta kopija par gāzes skaitītāja maiņu šajā dzīvoklī (*lietas 2. sējuma 41. lapa*) un izdruka no akciju sabiedrības „Latvijas Gāze" portāla „ePAKALPOJUMI" par gāzes norēķinu stāvokli šajā dzīvoklī (*lietas 2. sējuma 42. lapa*).

[15] Civillikuma 1672. pants noteic, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Lietā nav strīda, ka atbildētāji nav saistīti ar līgumu un uz atbildētājiem nav attiecināms testaments. Pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms (Civillikuma 1674. pants).

Prasītāja, lūdzot piedzīt parādu solidāri no abiem atbildētājiem, atsaucoties uz Ministru kabineta noteikumu Nr. 1048 „Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 76. punktu, tomēr minētais punkts neparedz lietotāja un mājas īpašnieka solidāru atbildību par zaudējumiem, kas rodas Noteikumos ietverto prasību neievērošanas dēļ, kas ir papildus pamats prasības noraidīšanai šajā daļā.

[16] Konstatējot, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamatoti, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa pamatā pareizi izvērtējusi lietā pastāvošos apstākļus atbilstoši piemērojamām tiesību normām un ir pamats analoga sprieduma pieņemšanai.

[17] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, no atbildētāja /pers. G/ par labu akciju sabiedrības „Gaso" piedzenami tiesas izdevumi, ko veido valsts nodeva 786,38 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, pavēstu un citu dokumentu piegādi 6,95 EUR.

Akciju sabiedrības „Gaso" pārstāve tiesas sēdē lūdza piedzīt solidāri no atbildētājiem arī izdevumus advokāta juridiskās palīdzības samaksai 2 850 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta „b" apakšpunktu ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa ir no 8 501 EUR līdz 57 000 EUR, - atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2 850 EUR.

No lietas materiālos iesniegtajām apliecinātajām rēķinu kopijām konstatējams, ka zvērinātu advokātu birojs „COBALT" par juridiskās palīdzības sniegšanu dotajā civillietā ir izrakstījis rēķinus prasītājam un akciju sabiedrības „Gaso" par kopējo summu 2 894,37 EUR (*lietas 117.-123. lapa*). Lietas materiālos iesniegtie maksājuma dokumenti apliecina rēķinu apmaksu (*lietas 124.-142. lapa*).

Ievērojot to, ka prasība daļā pret atbildētāju /pers. G/ ir apmierināta, ir pamats ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai piedzīt no atbildētāja /pers. G/ par labu akciju sabiedrībai „Gaso" saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punktu.

Tā kā prasība izskatīta arī apelācijas instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai piedzenami pilnā apmērā.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu piedzīt no atbildētāja /pers. G/ par labu akciju sabiedrībai „Gaso" izdevumus advokāta palīdzības samaksai 2 850 EUR.

No ierakstiem lietas uzziņā (lietas 3. lapa) konstatējams, ka lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, pavēstu un citu tiesas dokumentu nosūtīšanu 7,35 EUR. Prasītāja ir iemaksājusi sākotnējos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 EUR, līdz ar to nav apmaksāti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,08 EUR. Minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi piedzenami valsts ienākumos no /pers. G/ saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu un 41. panta pirmo daļu.

[18] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu ir nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41. panta pirmo daļu, 97., 193., 204.[1], 430., 432., 434. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības „Gaso", reģistrācijas Nr.40203108921, labā zaudējumus 15 460,17 EUR.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrības „Gaso", reģistrācijas Nr.40203108921, labā valsts nodevu 786,38 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,95 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 2 850 EUR, kopā tiesāšanās izdevumus 3 643,33 EUR.

Atzīt akciju sabiedrības „Gaso", reģistrācijas Nr. 40203108921, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos procentus 6 % (seši procenti) no simta gadā par piespriesto, bet nesamaksāto zaudējumu summu.

Piespriesto summu samaksa veicama akciju sabiedrības „Gaso", reģistrācijas Nr. 40203108921, kontā Nr. LV74PARX0020531040001, AS „Citadele banka".

Noraidīt akciju sabiedrības „Gaso" prasību par zaudējumu 15 460,17 EUR solidāru piedziņu daļā pret /pers. F/, personas kods /personas kods/.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,08 EUR.

Maksājuma rekvizīti ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmaksai ir šādi:

saņēmējs - Tiesu administrācija,

konta Nr. - LV51TREL2190458019000,

NMR 90001672316,

saņēmēja banka - Valsts kase,

mērķis - 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds, lietā Nr.C29550917; CA-1249/19).

Noteikt /pers. G/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts ienākumos piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošais dokuments jāiesniedz Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību par to Rīgas apgabaltiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019. gada 5. jūlijā.

Tiesnese Inese Strelča

Tiesnese Mairita Šķendere

Tiesnese Agnese Veita